

INTRODUCCIÓ A L'OBRA DE CHARLES SIMONDS

L'obra de Charles Simonds comença a prendre cos al final de la dècada dels seixanta, quan els moviments de contestació política i social sorgits als campus universitaris es transmeten a una part de la comunitat artística nord-americana i l'obliguen a interrogar-se sobre les formes de representació tradicional de l'art i la conveniència d'utilitzar circuits de difusió alternatius als ja establerts, com les galeries i els museus.

Alguns artistes buscaren aquesta alternativa en el land art i la performance, en un intent d'imbricar les seves creacions dins la col·lectivitat social i negar al mateix temps l'estatus clàssic de l'obra d'art. Charles Simonds, tot i participar dels mateixos pressupòsits, trià un camí diferent: el de la miniaturització i l'emplaçament de les seves obres. És així com va fer la seva aparició, l'any 1970, els dwellings, minúsculs habitatges d'argila situats a recer de murs derruïts en barris com el SoHo o el Lower East Side novaïorquesos.

Els dwellings eren l'únic rastre visible de l'existència d'una civilització de nòmades, els Little People, que la imaginació de Charles Simonds havia definit com a hiperactius i tremendament fugissers: tot en els seus habitatges parlava d'una marxa sobtada, d'una presència interrompuda per raons de força major que condemnava els seus petits habitatges a una inevitable degradació. Es tractava d'una reflexió sobre el pas del temps, una metàfora sobre la vida i la mort, sobre el creixement i la degradació, una reflexió que s'ha anat reiterant en la seva obra i que ell explicà a Birth, un aclaridor film realitzat el 1970 on trobem algunes de les claus que han guiat el treball de Simonds en els darrers anys.

Les seves creacions són també una reflexió sobre l'arquitectura i sobre els sistemes de pensament que la sustenten. En els dwellings, Simonds trobà inspiració en les construccions dels indis de l'Estat de Nou Mèxic. En treballs posteriors, quan les creacions de Charles Simonds abandonaren el carrer i assoliren l'autonomia com a escultures, l'explotació del pensament a través de l'arquitectura ritual antiga (algunes de les seves peces tenen l'origen en mastabes, laberints, torres funeràries o piràmides) ja tendia directament a un crítica sobre aquesta disciplina, una acusació sobre el progressiu allunyament de l'arquitectura de l'entorn i la terra que li fornien la matèria essencial.

Amb els anys, la seva obra ha guanyat amb intimisme. De la reflexió sobre les estructures del pensament humà, Simonds ha passat a interrogar-se també sobre la relació entre l'obra i l'artista i ha introduït de forma gradual la figura humana en les seves creacions, tot i que ha mantingut en tot moment el fil conductor que ja manifestava al començament: l'argila com a element material primordial en les seves construccions i l'exploració de les relacions entre l'home i la terra.

Charles Simonds, Fundació "la Caixa": Barcelona, 1994. p.10.

...recordant a Simonds...

L'escultura de Simonds és el fruit de tota una sèrie d'actituds estètiques que es van anar desenvolupant al final de la dècada dels anys seixanta, i presenta algunes afinitats amb altres obres que van néixer durant aquest període. Igual que una bona part dels seus contemporanis, Simonds aleshores s'esforçava a trobar una alternativa per al concepte de pintura i escultura com a objectes preciosistes. El land art, que aleshores començava a adquirir importància, va oferir aquesta via alternativa: representava un art de la rebel·lió, amb un esperit i uns objectius oposats a les aspiracions de mires estretes de les galeries, un art de l'entorn, subjecte molt més als imperatius del lloc que no pas a la demanda del consumidor. L'art va esdevenir el mirall d'un temps, d'un lloc, d'un emplaçament. Els materials i el procés de creació es van convertir en un aspecte tan fonamental com el concepte mateix. Els artistes que treballaven el land art

expressaven una nostàlgia pel passat que es veia reflectida en tot un seguit de formes pròpies de les cultures antigues que admiraven tant i que adoptaven en les seves obres; això no obstant, s'identificaven també amb l'art més radical del present. La resolució d'aquesta dicotomia va ser de cabdal importància en el desenvolupament de l'obra de Simonds i dels altres artistes que treballaven en aquest camp. Igual que Michael Heizer i Robert Smithson, Charles Simonds volia que la seva obra sortís a recórrer el món real. Això no obstant, més que l'entorn rural dels deserts o dels grans llacs salats, Simonds sentia la crida del paisatge urbà de les ciutats. Tal com passa en l'obra de Heizer Double Negative i en la de Smithson Spiral Jetty, les construccions de Simonds es basen sovint en la noció de temporalitat. Molt poques de les obres que l'artista va crear per a alguns emplaçaments del SoHo o del Lower East Side han sobreviscut. Més que no pas la naturalesa acabada de la seva obra, l'artista apreciava sobretot la interacció entre els diversos elements, com ara els seus habitatges, la vida i la decadència de la ciutat, la reacció i fins i tot la participació del públic, i el fet de crear unes formes que es veien inevitablement alterades per l'entorn. Igual que Heizer i Smithson, Simonds acceptava de bon grat l'alteració de la forma i la destrucció final de l'obra a través de l'inevitable procés d'erosió. Els factors de temps i d'atzar, els fenòmens naturals i els elements van esdevenir una part integral de la dinàmica de l'escultura.

Charles Simonds, Fundació "la Caixa": Barcelona, 1994. pàgs.40-41.

Preguntes sobre l'obra de Charles Simonds

Després de conèixer i veure les obres de Charles Simonds, d'haver llegit els dos textos i d'haver comentat les seves obres a classe, comenta el que et sembla sobre aquestes qüestions:

- 1- Quina importància creus que té l'argila en l'obra de Charles Simonds? Com la utilitza?
- 2- Per què creus que en les seves obres hi apareixen arquitectures? Com són, com hi apareixen?
- 3- Explica com és que Charles Simonds es dedicués a fer algunes de les seves obres al carrer i què representava aquest fet?

Revisió de les respostes d'un company

Una vegada tingueu les preguntes contestades cadascú revisarà el text d'un o dos companys. Cal que hi afegiu els elements que us semblin pertinent, que corregiu o discutiu afirmacions o observacions que no us semblin del tot correctes o que remarqueu els aspectes que us semblen més interessants.

Aquesta activitat pretén que cada alumne pugui valorar el que es diu del que ha escrit i també que cadascú pugui fer aportacions a a llò que diuen els altres.